

ΑΠΟΨΗ

Η άμυνά μας είναι τα παιδιά μας

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΚΑΜΑΡΑ***

Οι πρωταγωνιστές, μετά έναν μήνα και πλέον πολέμου στην Ουκρανία, δεν είναι ούτε πολεμικά αεροσκάφη ούτε φρεγάτες. Είναι η θέληση μάχης ενός καλά εκπαιδευμένου και επαρκώς εξοπλισμένου, με αντιραματικά όπλα και όπλα εδάφους αέρος, ουκρανικού στρατεύματος. Αυτό το στράτευμα μετέτρεψε μια σχεδιαζόμενη ως αστραπαία επιχείρηση –βασισμένη σε βομβαρδισμούς στρατιωτικών στόχων από τη ρωσική πολεμική αεροπορία και την ανάπτυξη ρωσικών ειδικών δυνάμεων στο Κίεβο, με αντικειμενικό σκοπό την καθεστωτική αλλαγή στην Ουκρανία— σε έναν παλλαϊκό, μακρόσυρτο πόλεμο.

Τα διδάγματα για την Ελλάδα είναι αδιαμφισβήτητα. Ναι, η ενίσχυση της Πολεμικής Αεροπορίας, του Πολεμικού Ναυτικού και των Ειδικών Δυνάμεων στον Στρατό Ήερράς είναι απαραίτητη. Δεδομένου όμως ότι μια περιορισμένη αεροναυτική εμπλοκή, στην οποία μάλιστα η Τουρκία θα αποτύχει, θα οδηγήσει την τουρκική ηγεσία σε γενικευμένη σύρραξη, αυτή η ενίσχυση δεν μπορεί παρά να επεκταθεί στο σύνολο του Στρατού Ήερράς: συμπεριλαμβάνοντας τη ριζική ανα-

βάθμιση της εκπαίδευσης και του εξοπλισμού των εφέδρων, δηλαδή των παιδιών όλων μας. Μόνο μια τέτοια αναβάθμιση μπορεί να εξασφαλίσει την εδαφική ακεραιότητα της χώρας. Και μόνο μια τέτοια αναβάθμιση, σε περίπτωση πολέμου με την Τουρκία, μπορεί να μειώσει στο ελάχιστο δυνατό τις ελληνικές απώλειες, οι οποίες στην

Οι έφεδροι συνιστούν την απόλυτη εξασφάλιση της εδαφικής μας ακεραιότητας. Γι' αυτό είναι απαραίτητη η αναβάθμιση της εκπαίδευσης και του εξοπλισμού τους.

συντριπτική τους πλειονότητα θα προέλθουν από τους εφέδρους μας. Αυτή η προσπάθεια δεν μπορεί παρά να έχει ως εκκίνηση την ειλικρινή αναγνώριση ότι μεταπολεμικά δεν αριθμεύσαμε στην εκπαίδευση και εξοπλισμό των εφέδρων μας. Οι ανεπάρκειες που αναδείχθηκαν στην εισβολή στην Κύπρο, όχι μόνο δεν θεραπεύτηκαν, αλλά προστέθηκαν σε αυτές η ενοχοποίηση της απαιτητικής εκ-

παίδευσης των εφέδρων από τη μεταπολίτευση. Απαιτητική εκπαίδευση που λανθασμένα ταυτίστηκε με τον αντιδημοκρατικό, στρατιωτικό αυταρχισμό. Επιπροσθέτως, οι μειώσεις της θητείας στη δεκαετία του 2000 είχαν ως επίπτωση τη μείωση του εύρους των εξειδικεύσεων των εφέδρων και επηρέασαν αρνητικά την ποιότητα της εκπαίδευσής τους. Χώρες σαν την Ελλάδα, υψηλού εισοδήματος δημοκρατίες και με έντονο πρόβλημα εθνικής ασφάλειας, αλλά χωρίς το βίωμα της εσωτερικής παρέμβασης του στρατεύματος, δεν υποβάθμισαν τη θητεία. Το Ισραήλ και η Φινλανδία επένδυσαν πόρους και μελέτη στο πώς να διατηρήσουν το αξιόμαχο των εφέδρων τους. Ο Φινλανδός πρόεδρος, ερωτηθείς σε συνέντευξη στο Spiegel για την απόφαση απόκτησης αμερικανικών αεροσκαφών F-35 από τη χώρα του, εστίασε την απάντησή του στην αποτρεπτική ισχύ που προσδίδει στη Φινλανδία το σώμα των τριακοσίων χιλιάδων εφέδρων.

Χώρες που υποβάθμισαν τη θητεία τους, όπως η Ελλάδα, το έπραξαν για πολιτικούς και όχι επιχειρησιακούς λόγους. Η Σουηδία, που δεν έχει τα εκτενέ σύνορα της Φινλανδίας με

τη Ρωσία, μείωσε κατακόρυφα τον αριθμό των στρατευσίμων μετά την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης, μεταβιβάζοντας πόρους από τις Ενοπλες Δυνάμεις στο κράτος πρόνοιας. Η Ταϊβάν περιορίσε τη θητεία στους τέσσερις μήνες, παρ' όλη την υπαρκτή απειλή που συνιστά η βούληση της Κίνας για την προσαρτήσή της. Πιθανολογούμε ότι η Ταϊβάν, λόγω του πρόσφατου εκδημοκρατισμού της, έχει κοινά στοιχεία με την Ελλάδα, μια που και εκεί οι Ενοπλες Δυνάμεις αποτελούσαν πυλώνα του πολιτειακού αυταρχισμού. Ο υπουργός Άμυνας της Ταϊβάν παραδέχθηκε ότι, λαμβανομένου υπόψη των διδαγμάτων του πολέμου στην Ουκρανία, η τετράμηνη θητεία των Ταϊβανέζων κρίνεται πλέον ανεπαρκής. Αποδεικνύεται, λοιπόν, ότι η αύξηση της στρατιωτικής θητείας στο δωδεκάμηνο το 2021, από την ελληνική κυβέρνηση, που κατηγορήθηκε ως αναχρονιστική, ήταν τελικά προφητική και μάλιστα σε παγκόσμιο επίπεδο. Η μόνη συζήτηση επί τούτου στη χώρα μας είναι πλέον αν όντως το δωδεκάμηνο φτάνει για την επαρκή εκπαίδευση των εφέδρων και στελέχωση των Ενόπλων Δυνάμεων.

Καταλήγοντας, υπό το πρί-

σμα της παρούσας ιστορικής συγκυρίας, το ιερότερο καθήκον του Έλληνα πρωθυπουργού δεν μπορεί παρά να είναι η αναβάθμιση της εκπαίδευσης και του εξοπλισμού των εφέδρων μας. Διότι οι έφεδροι συνιστούν την απόλυτη εξασφάλιση της εδαφικής ακεραιότητας. Και διότι ο πρωθυπουργός μιας χώρας που αντιμετωπίζει μιας τέτοιας έκτασης απειλή εθνικής ασφάλειας, λειτουργεί ουσιαστικά *in loco parentis*, είναι αντικειμενικά στη θέση και φέρει την ευθύνη της φροντίδας του γονέα για δεκάδες χιλιάδες νέους μας, που είτε υπηρετούν ως έφεδροι στον Στρατό Ήερράς είτε θα επιστρατευθούν από τον Στρατό Ήερράς. Η επιβίωση αυτών των εφέδρων, υπερασπιζόμενων τη χώρα μας, θα κριθεί σε σημαντικό βαθμό από το επίπεδο εκπαίδευσης και εξοπλισμού τους και όχι μόνο από το επίπεδο εκπαίδευσης και εξοπλισμού των επαγγελματιών στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων.

* Ο κ. Αντώνης Κάμαρας είναι ερευνητικός συνεργάτης στο κείμενο πολιτικής του **ΕΛΙΑΜΕΠ**. Το άρθρο βασίζεται στο κείμενο πολιτικής του **ΕΛΙΑΜΕΠ** Achieving Qualitative Superiority: Greek Conscription and the Turkish Threat.